

Příloha č. 6 - Vstupní zpráva ke Konceptci Informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací na období 2021 až 2025

1. Úvod

Název vytvářené strategie	Konceptce Informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací na období 2021 až 2025
Zadavatel strategie	Vláda ČR
Gestor tvorby strategie	Odbor Rady pro výzkum, vývoj a inovace / ÚV ČR
Koordinátor tvorby strategie	ředitel Odboru Rady pro výzkum, vývoj a inovace Ing. Jan Marek, CSc.
Doba tvorby strategie	06/2019 - 12/2019
Schvalovatel strategie	Vláda ČR
Kontext vzniku strategie	Vytvoření časově navazujícího strategického dokumentu, který nahradí Konceptci Informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací platnou na období let 2016 až 2020 schválenou usnesením vlády ČR ze dne 13. ledna 2016 č. 8.
Předběžná vize	Konceptce IS VaVal bude technickým realizačním dokumentem vytvářejícím prostředí pro realizaci jednotlivých opatření Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky 2021+ a souboru strategií a koncepcí Digitální Česko. Konceptce IS VaVal bude obsahovat cílená a konkrétní opatření, která budou realizována především v jednotlivých navržených letech, některá dlouhodobá opatření budou plněna průběžně. Konceptce bude klást důraz na analytickou a strategickou část, implementační část bude zmíněna pouze rámcově.
Cíl tvorby strategie	Účelem Konceptce je určit další směr rozvoje IS VaVal na léta 2021 až 2025, zajistit efektivní využívání údajů v něm obsažených a navrhnout vhodná opatření rozvoje v souladu s požadavky kladenými na IS VaVal zákonem č. 130/2002 Sb., požadavky Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky 2021+. Tento strategický dokument je dále propojen se souborem koncepcí Digitální Česko a vybranými cíli jeho dílčích strategií. Důraz je kladen na maximální důvěryhodnost, pravdivost, aktuálnost a další využitelnost předávaných a zveřejňovaných údajů s vysokým důrazem na rozvoj veřejnou správou sdílených informací a služeb a na celkovou debyrokratizaci systému.

2. Definice a analýza identifikovaného problému a jeho okolí

Účelem Konceptce IS VaVal 2021 – 2025 (dále jen „Konceptce“) je nahradit koncepci platnou do roku 2020 schválenou usnesením vlády ČR ze dne 13. ledna 2016 č. 8 a určit další směr rozvoje IS VaVal na léta 2021 až 2025, zajistit efektivní využívání údajů v něm obsažených a navrhnout vhodná opatření rozvoje. IS VaVal je ve stále širším měřítku využíván pro kontrolní činnost jednotlivých poskytovatelů i příjemců podpor, pro analytické studie, pro informovanost odborné veřejnosti, je využíván i ze strany dalších orgánů státní správy (Ministerstvo financí, Český statistický úřad aj.). Údaje obsažené v IS VaVal jsou rovněž jedním z podkladů pro hodnocení výzkumných organizací a ukončených programů, pro rozdělení institucionální podpory a poskytování zpětných vazeb v evaluaci národních výzkumných aktivit.

Konceptce by měla být založena na požadavcích a potřebách širokého spektra uživatelů IS VaVal, na zkušenostech získaných při vývoji stávajícího informačního systému, z analýzy vnějšího a vnitřního prostředí systému, z relevantních doporučení vyplývajících ze souboru koncepcí a strategií Digitální Česko a zkušeností z působení v evropské neziskové organizaci euroCRIS (Current Research Information System), která sdružuje výzkumné instituce a odborníky Evropy, ale i jiných částí světa, zabývajících se na národních, regionálních a institucionálních úrovních informačními systémy ve výzkumu a vývoji. Konkrétní problémové oblasti IS VaVal budou do analytické části zařazeny jak z iniciativy gestora Konceptce, tak na základě podnětů poskytovatelů a příjemců projednávaných na setkáních k IS VaVal a zaslaných na helpdesk IS VaVal, dále na základě SWOT analýzy a dotazníkového šetření pro uživatele IS VaVal.

3. Analýza současného stavu

IS VaVal integruje data o národním výzkumu a vývoji, je jediným autorizovaným a úplným zdrojem těchto informací. Poskytuje nástroje pro tvorbu a sběr dat - VaVER – editační rozhraní pro příjemce (dále jen „VaVER“), RoP – administrační rozhraní pro poskytovatele podpory (dále jen „RoP“), veřejně přístupnou kontrolní službu, API rozhraní. Výstupy z databáze slouží jako podklady pro činnost RVVI a vlády, IS VaVal je primárním zdrojem dat pro hodnocení výzkumných organizací dle Metodiky 2017+.

V současnosti IS VaVal tvoří čtyři aktivní vzájemně propojené veřejné datové oblasti: Centrální evidence projektů (CEP), Centrální evidence aktivit VaVal (CEA), Rejstřík informací o výsledcích (RIV) a Evidence veřejných soutěží ve VaVal (VES).

V roce 2016 převzal zajištění provozu IS VaVal ÚV ČR, systém tak již není závislý na externích dodavatelích služby. Kromě 78% roční úspory nákladů na provoz a rozvoj systému, je převodem do správy ÚV ČR celý IS VaVal pod kontrolou, a to včetně dat, uložených na technickém zařízení ÚV ČR.

S ohledem na technologický vývoj a probíhající digitalizaci je nezbytné rozšíření IS VaVal ve vztahu ke zvýšení komfortu uživatelů a celkové modernizaci, rozšíření pro další podporu bibliometrických evaluací, integrovaných kontrolních mechanismů, propojení IS VaVal s hodnocením dle Metodiky 2017+, podporu Open Access, využití již jednou zadaných údajů v jiných informačních systémech veřejné správy (napojení na základní registry) apod..

4. Analýza budoucího vývoje

Data shromažďovaná v IS VaVal jsou považována za velmi cenné aktivum veřejné správy reflektující stav VaVal financovaného z veřejných prostředků ČR a umožňující analytické a kontrolní práce, které zajišťují flexibilnější procesy strategického rozhodování v této oblasti. Poskytování služeb a informací veřejné správy v oblasti VaVal reflektuje a respektuje nejen požadavky legislativní povahy, finanční zdroje, strategické dokumenty na národní i mezinárodní úrovni, metodiky a postupy, ale musí se přizpůsobit také intenzivně probíhajícímu technologickému pokroku a digitalizaci veřejné správy, cílit na snížení administrativní náročnosti a debyrokratizaci procesů i celého workflow VaVal a v neposlední řadě aktivně podporovat a budovat důvěru ve vědu a přesně prezentované informace o ní.

Z hlediska budoucího vývoje IS VaVal a samotného prostředí výzkumu, vývoje a inovací lze předpokládat stále se zvyšující požadavky na dodržování architektonických principů eGovernmentu, tedy obecných dlouhodobě platných a závazných pravidel směřujících k funkční digitální ekonomice, jak je uvádí IKČR. Na IS VaVal tak budou kladeny zvýšené požadavky na standardně digitalizované služby veřejné správy a sdílení těchto služeb, neduplicitní činnosti, otevřená a transparentní data, na flexibilitu, důvěryhodnost a bezpečnost informačního systému a uživatelskou přívětivost služeb IS VaVal. Dle Inovační strategie ČR 2019 – 2030 lze očekávat posílení financování výzkumu a vývoje ze současného 1,75 % HDP až na 2,5 % HDP v roce 2025, tj. každoroční růst o 0,1 p. b., což vyvolá i zvýšené požadavky na provoz a bezpečnost rozšiřující se datové základny IS VaVal.

5. Analýza předběžné vize

Vizí Koncepce je dosáhnout do roku 2025 takové úrovně kvality dat a služeb IS VaVal, která bude v maximální možné míře orientovaná na jeho uživatele a bude tak přispívat k efektivnějšímu řízení výzkumu, vývoje a inovací v České republice. Realizace Koncepce by měla být přínosem jak pro uživatele systému, tak pro odbornou i laickou veřejnost zainteresovanou v oblasti VaVal. IS VaVal by se měl stát moderním, uživatelsky přívětivým, efektivním a centralizovaným informačním systémem poskytujícím kvalitní a transparentní data o národním výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích.

6. Organizace tvorby strategie

Tvorbu Koncepce zajišťuje RVVI, která je jejím gestorem na pokyn zadavatele - Vlády ČR. V roli koordinátora tvorby strategie a zároveň ředitele implementační jednotky bude vystupovat ředitel Odboru Rady pro výzkum, vývoj a inovace - Ing. Jan Marek, CSc., tvorbou Koncepce bude pověřen vedoucí Oddělení informačních systémů (dále jen „OIS“) - Ing. Miroslav Rychtařík (koordinace tvorby Koncepce a vytvoření Pracovního implementačního týmu pro realizaci definovaných opatření Koncepce). Vypracováním předkládaného strategického dokumentu včetně tvorby souvisejících materiálů bude za Přípravný tým OIS pověřena Ing. Jana Fiačanová.

7. Doporučení dalšího postupu

Následující text sumarizuje základní fáze a aktivity, které bude třeba vzhledem k vytvoření Koncepce IS VaVal 2021 – 2025 provést:

Analytická a prognostická fáze - identifikace zdrojů dat a zpracování primárních analýz; analýza dosavadního řešení (Koncepce IS VaVal 2016 – 2020); analýza současného stavu IS VaVal; SWOT analýza, dotazníkové šetření mezi primárními (poskytovatelé podpory VaVal a příjemci této podpory) i sekundárními uživateli (ostatní) koncepce; analýza budoucího vývoje.

Stanovení strategického směřování, priorit, nulová varianta – ověření vize a formulace strategických oblastí, cílů a konkrétních opatření rozvoje.

Rozpracování koncepce – zpracování oblastí rozvoje, cílů a opatření; nastavení soustavy indikátorů; hodnocení a výběr opatření; nastavení implementace, financování a vyhodnocování; sestavení časového harmonogramu implementace; dopracování návrhu koncepce.

Externí připomínkové řízení – rozeslání návrhu koncepce poskytovatelům podpory a následné zapracování případných připomínek do návrhu.

Schvalování koncepce – předložení finálního návrhu koncepce na zasedání RVVI; meziresortní připomínkové řízení, předložení na jednání vlády ČR ke schválení.